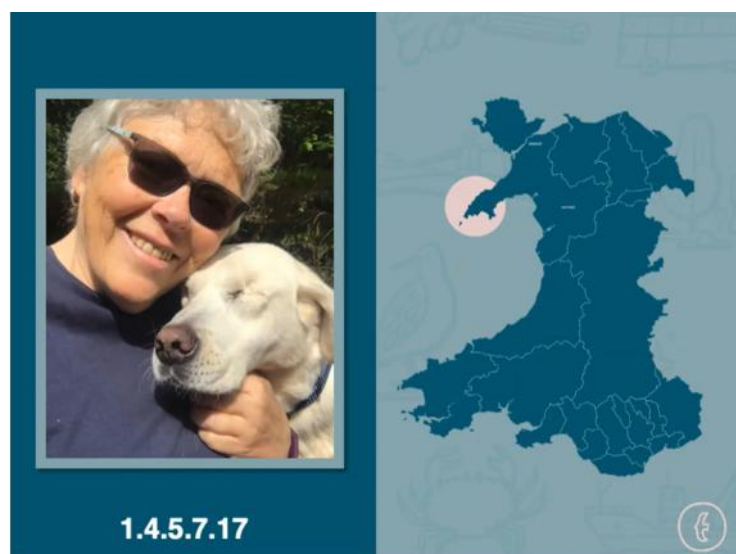

Cyflwyniad gan Dr Einir Young
Yn ystod Cynulliad Cymunedol ar yr Hinsawdd cyntaf Pen Llŷn
2.7.22

Diolch am y gwahoddiad i ddweud gair byr ar ddechrau'r cynulliad heddiw.

Yn benodol dwi'n awyddus ein bod ni gyd yn gweld her enfawr newid yn yr hinsawdd fel rhan o'r darlun mawr, nid fel un peth ar ei ben ei hun.

Do'n i methu bod gyda chi, ond dyma fi gyda fy ffrind gorau, Leila. O dan y llun mae yna rif . Nid fy rhif PIN yn anffodus, ond gobeithio erbyn diwedd y cyflwyniad byr y byddwch yn ei weld yn rhif handi iawn. Cofiwch y rif - 1.4.5.7.17.

Cyn mynd ymhellach dwi isio crybwyll Eco Amgueddfa Llŷn. Dwni ddim faint ohonoch sy'n sylweddoli bod safleoedd treftadaeth yn Llŷn yn cydweithio i farchnata eu safleoedd. Y nôd yw galluogi cymunedau arfordirol i hyrwyddo eu hasedau naturiol a diwylliannol, er mwyn creu cyfleoedd ar gyfer twristiaeth sydd yn gynaliadwy ac yn adfywiol.

Ond beth ar y ddaear yw eco-amgueddfa? Mae amgueddfa draddodiadol yn cynnwys adeilad, casgliad o greiriau a lluniau, staff arbenigol ac ymwelwyr, tra bod eco-amgueddfa ar y llaw arall yn cynnwys tirlun a tiriogaeth, treftadaeth, atgofion a dyheadau a chymuned.

Mae heriau newid yn yr hinsawdd a'r heriau mae'r eco-amgueddfa a phartneriaethau fel Partneriaeth Tirlun Llŷn yn ceisio eu datrys yn perthyn yn agos iawn, a'r unig ffordd i daclo newid yn yr hinsawdd yw taclo problemau economaidd cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol, i gyd efo'i gilydd.

A dyma nhw'r safleoedd, Nantgwrtheyrn, Amgueddfa Forwrol Llŷn, Felin Uchaf, Porth y Swnt, Plas yn Rhiw ac Oriel Plas Glyn y Weddw. Does dim amser i fanylu ond da chi ewch i wefan yr Eco Amgueddfa, dilynwch yr hashnod #ecoamgueddfa ac ewch i weld y safleoedd.

Ar Fehefin 17 cyhoeddodd Syr Frank Atherton, Prif Feddyg Llywodraeth Cymru, fod newid yn yr hinsawdd yn mynd i gael effaith gwaeth ar Gymru na'r pandemig covid. Gai eich hannog i gymryd diddordeb yn safleoedd yr eco amgueddfa, a chysidro oes ffyrdd o gyd-weithio er mwyn hybu gwell dealltwriaeth o heriau newid yn yr hinsawdd.

Ond i symud ymlaen, fi'n siŵr eich bo chi gyd ar bigau'r drain isio fi ddatgelu dirgelwch 1.4.5.7.17.

**Fframwaith ar gyfer gweithredu l'r
Cynulliad Newid yn yr Hinsawdd:**

- Datblygu gweledigaeth (hir-dymor)
- Cofleidio pedwar piler cynaliadwyedd
- Hyrwyddo 5 ffordd o weithio
- Cyfarch 7 nôd llesiant Cymru
- Cyfrannu at 17 o nodau y Cenhedloedd Unedig

**A framework for the Assembly to take
action on Climate Change:**

- Help develop a vision (long term)
- Embrace the four pillars of SD
- Promote five ways of working
- Meet seven Welsh well-being goals
- Address 17 global UN SD goals

A dyma ni fframwaith ar gyfer gweithredu heddiw. Datblygu gweledigaeth hir-dymor. Cofleidio pedwar piler cynaliadwyedd, hyrwyddo 5 ffordd o weithio, cyfarch 7 nôd llesiant Cymru a cyfrannu at 17 o nodau y Cenhedloedd Unedig. 1.4.5.7.17.

**Y weledigaeth
(1 egwyddor)**

Rhoi ystyriaethau hinsawdd wrth galon mentrau sy'n galluogi Pen Llŷn i fod y gartref yn ogystal â chyrchfan, yn rhoi cyfleoedd i gymunedau heddiw a'r dyfodol i ffynnu yn eu cynefin ar eu telerau eu hunain.

**The vision
(1 principle)**

Putting climate considerations at the heart of initiatives to enable Pen Llŷn to be a home *and* a destination, providing opportunities for the communities today and in the future to prosper *in their own locale on their own terms.*

1.4.5.7.17

A dyma'r weledigaeth; rhoi ystyriaethau hinsawdd wrth galon mentrau sydd yn galluogi Pen Llŷn i fod yn gartref yn ogystal â chyrchfan. Yn rhoi cyfleoedd i gymunedau heddiw a'r dyfodol i ffynnu yn eu cynefin, ar eu telerau nhw ei hunain.

Y PEDWAR piler – Economi, amgylchedd, cymdeithas a diwylliant

Rhaid cyd-bwysu'r dyhead am 'dwf economaidd' gydag ystyriaethau cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol

Edrychwch am batrymau, rhaid osgoi 'silos' rhaid gwneud cysylltiadau, adeiladu cymunedau, cofio'n gwerthoedd....

The FOUR pillars - Economy, Environment, Society and Culture

'We have to balance the quest for 'economic growth' with social, environmental and cultural considerations (the four pillars).

Look for patterns, avoid 'silos', make connections, build communities, re-visit values....

1.4.5.7.17

A dyma'r pedwar piler: yr economi, amgylchedd, cymdeithas a diwylliant. Wrth ystyried sut i daclo newid yn yr hinsawdd mae'n bwysig ein bod yn cydbwysu'r dyhead ar gyfer twf economaidd gyda ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a diwylliannol, Beth am edrych

am batrymau, gweithio allan sut i osgoi gweithredu mewn seilos, gwneud cysylltiadau, adeiladu cymunedau a chofio'r gwerthoedd.

Ystyriaethau Amgylcheddol yn cynnwys

Yn ogystal â newid yn yr hinsawdd a'r argyfwng hinsawdd mae'r tirwedd, rheoli tir, bioamrywiaeth ac ardrawiad rhain ar yr economic, cymdeithas a diwylliant.

Gadewch i ni edrych i'r gorffennol, gwrando ar 'bobl sy'n gwybod' (nid 'arbennigwyr' o anghenraid) chwiliwch am ddoethineb lleol, heriwch 'arbennigwyr' (nid lladd amyn nhw!)

Environmental Considerations include

Yes – climate change and the climate emergency but related landscape, land management, biodiversity loss, – and the impact of these on the economy, society, and culture.

Look to the past, listen to those who 'know', seek local wisdom, challenge 'experts'.....(don't be disrespectful!)

Newid yn yr hinsawdd a'r argyfwng hinsawdd yw pwnc heddiw, ond mae ystyriaethau amgylcheddol yn cynnwys y tirwedd, rheoli tir, bioamrywiaeth, ac ardrawiad y rhaid ar yr economi, cymdeithas a diwylliant. Gadewch i ni edrych i'r gorffennol, gwrando ar bobl sy'n gwybod o fewn ein cymdeithas, a beth am chwilio am ddoethineb lleol, herio'n golydd ac arbenigwyr, ond cofiwch, dim lladd amyn nhw!

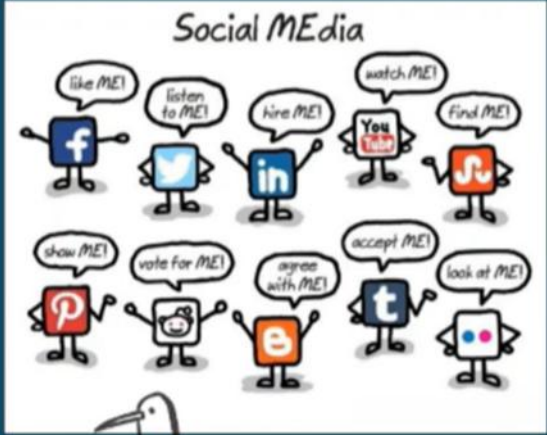
Mae yna bum ffordd o weithio: hir-dymor, meddwl yn hir-dymor, osgoi gwneud pethau'n waeth, cyd-weithio, integreiddio a cynnwys.

Mae'n bwysig bod pob trafodaeth yn ystyried sut mae unrhyw weithgaredd arfaethedig yn cyfrannu at holl nodau llesiant Cymru, pob un ohonynt, nid un neu ddau. Cymru lewyrchus, iach, wyd, cyfartal, gyda chymunedau cyd-lynnus lle mae'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru yn ffynnu a phopeth yn dangos ein bod yn gyfrifol yn rhyngwladol.

A heb i'r nodau yma gael eu cyfarch yn eu cyfanrwydd mae'n anhebygol y byddwn yn gallu taclo'r newid yn yr hinsawdd a goroesi'r argyfwng sy'n ein wynebu.

Ac mae yna 17 nod datblygu cynaliadwy gan y cenhedloedd unedig hefyd, felly dyna chi, yr 1.4.5.7.17.

LLAI O BWYSLAIS AR 'FI' MWY AR 'NI'

Drwy roi pwyslais ar gymuned a chysylltiadau yn hytrach nag ar unigolion. Drwy adeiladu cymunedau a meithrin parch at y tir a'n dealltwriaeth o 'le' gallwn fynd i'r afael â'r heriau dwys sy'n ein hwynebu.

MOVE AWAY FROM THE FOCUS ON 'ME' TO US

By emphasizing community and connection over individualism and fragmentation and by cultivating respect for the land and our sense of 'place' we can address the urgent challenges we face.

Dwi'n hoff iawn o'r sleid hon, er nad yw hi'n cyfieithu'n dda. Beth am feddwl am ffyrdd o roi llai o bwyslais ar 'fi', a mwy ar y 'ni'. Trwy roi pwyslais ar gymuned a chysylltiadau yn hytrach nac ar unigolion, trwy adeiladu cymunedau a meithrin parch at y tir, a'n dealltwriaeth o le gallwn fynd i'r afael â'r heriau dwys sy'n ein wynebu.

Fel mae tîm pêl-droed Cymru yn ein hatgoffa, 'Gorau chwarae, cyd chwarae' - together, stronger.

Pob lwc i chi gyd heddiw, gobeithio bydd y diwrnod yn un llwyddiannus. Dwi'n edrych ymlaen i glywed eich syniadau a gobeithio allai ymuno gyda chi rhyw ddydd yn y dyfodol. Hwyl fawr.

